

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI NADZWYCZAJNEJ**
DO SPRAW DZIAŁAŃ
PRZECIWPOWODZIOWYCH
I USUWANIA SKUTKÓW POWODZI
Z ROKU 2024
(NR 14)
z dnia 6 lutego 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Nadzwyczajnej do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024 (nr 14)

6 lutego 2025 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024, obradująca pod przewodnictwem posła **Mirosława Suchonia (Polska2050-TD)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- informację ministra kultury i dziedzictwa narodowego na temat wielkości strat oraz systemu wsparcia dla zabytków zniszczonych wskutek powodzi z września 2024 r. z podziałem na poszczególne województwa;
- informację sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów **Magdaleny Roguskiej** na temat stanu prac umożliwiających odbudowę mostu drogowego w miejscowości **Branice** na granicy polsko-czeskiej;
- informację ministra rozwoju i technologii na temat możliwości zmian w programie wsparcia gmin na odbudowę i remont mieszkań w postaci umożliwienia skorzystania ze środków na odbudowę wszystkim poszkodowanym gminom, a nie tylko tym, które mają gotowe projekty;
- informację ministra zdrowia na temat rozliczenia ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej w związku z ograniczeniem wykonywania działalności leczniczej na skutek powodzi na terenach południowo-zachodniej Polski.

W posiedzeniu udział wzięli: **Monika Wielichowska** wicemarszałek Sejmu, **Magdalena Roguska** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Bożena Żelazowska** sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, generalna konserwator zabytków wraz ze współpracownikami, **Michał Jaros** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Wojciech Konieczny** sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Beata Leszczyńska** zastępcę dyrektora Departamentu Dróg Publicznych Ministerstwa Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Przemysław Osuch** dyrektor zarządzający Banku Gospodarstwa Krajowego wraz ze współpracownikami oraz **Daniel Palimąka** starosta nyski wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Sindrewicz** i **Patrycja Wierzbicka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie.

Otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024.

Witam bardzo serdecznie panie posłanki i panów posłów, witam wszystkich zaproszonych gości, w szczególności panią minister **Magdalenę Roguską**, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, wraz ze współpracownikami, panią minister **Bożenę Żelazowską**, sekretarz stanu, generalnego konserwatora zabytków, reprezentującą Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, wraz ze współpracownikami. Witam pana **Wojciecha Koniecznego**, sekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia, wraz ze współpracownikami. Witam serdecznie pana ministra **Michała Jarosa**, sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii,

wraz ze współpracownikami. Witam także panią Beatę Leszczyńską, zastępcę dyrektora Departamentu Dróg Publicznych MI, wraz ze współpracownikami. Witam przedstawicieli BGK, w tym pana dyrektora Przemysława Osucha wraz ze współpracownikami. Witam także przedstawicieli samorządów: pana starostę Daniela Palimagę, starostę nyskiego, oraz pana Macieja Krzysika, członka zarządu powiatu nyskiego.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia zgodnie z przedstawionym porządkiem będzie: po pierwsze, informacja ministra kultury i dziedzictwa narodowego na temat wielkości strat oraz systemu wsparcia dla zabytków zniszczonych wskutek powodzi z września 2024 r. z podziałem na poszczególne województwa; po drugie, informacja ministra – członka Rady Ministrów Marcina Kierwińskiego na temat stanu prac umożliwiających odbudowę mostu drogowego w miejscowości Branice na granicy polsko-czeskiej; po trzecie, informacja ministra rozwoju i technologii na temat możliwości zmian w programie wsparcia gmin na odbudowę i remont mieszkań w postaci umożliwienia skorzystania ze środków na odbudowę wszystkim poszkodowanym gminom, a nie tylko tym, które mają gotowe projekty; po czwarte, informacja ministra zdrowia na temat rozliczenia ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej w związku z ograniczeniem wykonywania działalności leczniczej na skutek powodzi na terenach południowo-zachodniej Polski.

Czy są jakieś wnioski do porządku dziennego? Nie widzę.

Szanowni państwo, wobec tego przystępujemy do jego realizacji. Chcę państwa na początku poinformować, że te propozycje, które zostały ujęte w porządku obrad, są wynikiem zamiejscowej, można tak powiedzieć, działalności naszej Komisji i wynikają wprost ze wszystkich tych spraw, problemów, które zostały poruszone podczas wizytacji naszej Komisji w województwach opolskim i dolnośląskim, ale także – wcześniej – w województwie śląskim. W ten sposób realizujemy nasze zobowiązania, które również na miejscu złożyliśmy przedstawicielom samorządów, przedsiębiorców i lokalnej społeczności.

Tak że, przystępując do realizacji porządku dziennego, bardzo proszę zgodnie z porządkiem panią minister kultury i dziedzictwa narodowego o rozpoczęcie prezentacji w punkcie pierwszym. Bardzo proszę, pani minister Bożena Żelazowska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, bardzo dziękuję za zaproszenie i za to, że Komisja była na terenach dotkniętych powodzią, że rozmawialiście państwo z samorządowcami, spotkaliście się z mieszkańcami, bo to w tym czasie dla tych osób jest szczególnie ważne.

Chcę państwa poinformować, że my tuż po powodzi, a nawet jeszcze tam, gdzie te skutki powodzi były wciąż widoczne, bo dosłownie w pierwszym tygodniu, wspólnie z panem Jakubem Makowskim, dyrektorem Departamentu Ochrony Zabytków, który też jest dzisiaj ze mną, również byliśmy na terenach dotkniętych powodzią. Ale w tym czasie, kiedy jeszcze były zapowiedzi i kiedy powódź już trwała, byliśmy też w kontakcie z samorządowcami, z wojewódzkimi konserwatorami zabytków z terenów dotkniętych powodzią i właściwie nasza praca z tymi osobami trwała na bieżąco. Spotykaliśmy się online, osobiście, telefonicznie. Powołałmy również koordynatora, który był na miejscu. Była to osoba z Narodowego Instytutu Dziedzictwa, która doskonale zna ten teren, dojeżdżała tam, gdzie mogła, swoim samochodem. Tak że już w kilka tygodni po tym, jak woda ustąpiła, mieliśmy doskonale zliczone zabytki – te, które są wpisane na listę zabytków, ale też te, które są w rejestrach gminnych, bo pamiętajmy, że to nie tylko te zabytki, które mamy w swoim wykazie, ale to też zabytki, które są pod opieką samorządów – i stąd też nasze działania, które podjęliśmy w departamencie, dotyczące dofinansowania tych obiektów zabytkowych.

Mamy w tym materiale, który dostaliście państwo, dokładnie przedstawiony też stan tych zabytków. One są zliczone, jeżeli chodzi o te wpisane na listę i te, które są w gminnych rejestrach, z podziałem na województwa, a nawet dokładnie na gminy, powiaty. Tak że wciąż jesteśmy w kontakcie, mamy też środki, które w tym roku zostały wydzielone z naszego budżetu i przeznaczone na te zabytki, które są dotknięte powodzią. To znaczy, z konkursu, który zazwyczaj się odbywa i na który mieliśmy w tym roku przeznaczone 200 mln zł, 100 mln zł przeznaczyliśmy na zabytki, które są na terenie województw dotkniętych powodzią.

Myślę, że tutaj pan dyrektor dokładnie przedstawi cyfry, ale chcę państwu powiedzieć, że na dziś wpłynęło tylko 20 wniosków. Mamy też świadomość, że ci ludzie nie są dokładnie przygotowani, że raczej sprzątają po powodzi, ale po to wydłużyliśmy czas, aby mogli jeszcze do końca lutego składać wnioski. W tym konkursie mogą startować zarówno obiekty sakralne, obiekty, dla których organizatorami są samorządy, i te, które należą do prywatnych właścicieli.

Teraz poproszę pana dyrektora o przedstawienie dokładnie cyfr, które też państwo macie w swoim materiale. Jeżeli są jakieś pytania, to bardzo proszę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, pani minister.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Jeśli chcecie państwo dokładne dane...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Tak, bardzo proszę teraz o zabranie głosu przez pana dyrektora i przedstawienie tych konkretnych liczb.

Dyrektor Departamentu Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Jakub Makowski:

Dzień dobry.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli chodzi o dane statystyczne, to one wyglądają w sposób następujący. Pani minister powiedziała, że obiekty zabytkowe dzielą się na dwie grupy – obiekty wpisane do rejestru zabytków i obiekty wpisane do gminnych ewidencji zabytków. W przypadku budynków rejestrowych w skali wszystkich terenów objętych stanem klęski żywiołowej ucierpiało 476 obiektów, natomiast jeżeli chodzi o gminną ewidencję zabytków, to są to 3852 obiekty.

Minister kultury i dziedzictwa narodowego może udzielać dotacji na zabytki wpisane do rejestru zabytków i dla tych obiektów został uruchomiony program, którego start nastąpił 2 stycznia, wydłużony z końcem stycznia do końca lutego. Na tę chwilę w tym naborze tzw. powodziowym, do usuwania skutków powodzi, złożono 20 wniosków. To jest nieduża liczba. Będziemy przekazywali kolejne informacje do samorządów, żeby właściciele zabytków byli doinformowani, że mogą ubiegać się o dotacje w trybie powodziowym.

Dodatkowo wprowadziliśmy mechanizm, który umożliwia właścicielom zabytków ubieganie się o środki finansowe z pozostałych naborów uruchomionych przez ministra kultury, czyli z naboru, który został już zakończony, z terminem składania wniosków do końca listopada, i tzw. refundacje, który to nabór wniosków dopiero zostanie uruchomiony na początku marca, z terminem składania wniosków do końca marca. Pula środków w naborze refundacyjnym, czyli tym marcowym, to będą 3 mln zł, natomiast w tym naborze powodziowym, który jest teraz uruchomiony, jest to 100 mln zł.

Minister kultury będzie mógł również przyznawać dotacje w trybie rezerwy ministra w sytuacji, gdy zostaną jakieś oszczędności w programach dotacyjnych. Te oszczędności pojawiają się w różnych okolicznościach, na przykład beneficjenci potrafią zrezygnować z dotacji z różnych powodów, przykładowo nie są w stanie zrealizować zadania bądź środki, które posiadają do wykonania zamierzonego przez nich zadania, nie są wystarczające.

Chciałbym też poinformować, że w ubiegłym roku minister kultury przyznał cztery dotacje w trybie pozakonkursowym. Są to dotacje udzielone dla obiektów znajdujących się: w województwie dolnośląskim – trzech, w województwie śląskim – jednego. W województwie dolnośląskim właścicielami obiektów były jednostki samorządu terytorialnego, w województwie śląskim była to osoba fizyczna.

Jeżeli chodzi o nabór powodziowy, który jest w trakcie, to tutaj z tych 20 złożonych wniosków najwięcej wniosków jest z województwa dolnośląskiego, bo to 14 wniosków, pozostałe to są województwa opolskie i śląskie. Nie ma żadnego wniosku z województwa lubuskiego.

W naborze, który był uruchomiony w listopadzie z terminem składania wniosków do końca listopada, wpłynęły trzy wnioski z terenów objętych stanem klęski żywiołowej – dwa to obiekty z województwa dolnośląskiego, jeden z województwa opolskiego. Termin ogłoszenia wyników tego naboru to 13 lutego i tego dnia wyniki naboru zostaną ogłoszone na stronie internetowej ministra kultury. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Pani minister, czy... To kompleksowa informacja i rozumiem, że na etapie dyskusji...

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Jesteśmy cały czas w kontakcie z samorządami, z wojewódzkimi konserwatorami zabytków, tak że pomagamy, na ile nam pozwalają zarówno środki finansowe, jak i potrzeby merytoryczne. Często jesteśmy pytani o możliwości wsparcia i takiego udzielamy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję, pani minister, za przedstawioną informację.

Bardzo proszę, pani marszałek Monika Wielichowska, która zgłasza chęć zabrania głosu. Proszę bardzo.

Wicemarszałek Sejmu Monika Wielichowska:

Bardzo dziękuję, szanowny panie przewodniczący.

Szanowna pani minister, bardzo dziękuję za tę informację. Bardzo dziękuję za wydłużenie czasu na składanie wniosków dla zabytków. To dobre, ale przede wszystkim oczekiwane przez wszystkich rozwiązanie.

Potwierdzam – pani minister jest w stałym kontakcie zarówno z samorządowcami, jak i z konserwatorami zabytków, bo ja również często się z nimi spotykam tam, na terenach powodziowych.

Jednak jest, pani minister, jeden problem podnoszony bardzo często przez samorządowców, ale przede wszystkim przez mieszkańców – powodzian, z którymi się spotykam. To są głównie mieszkańcy wspólnot mieszkaniowych, którzy mieszkają w zabytkach – ale nie w tych rejestrowych, tylko w tych wykazowych. Wszyscy wskazują na potrzebę takiego odrębnego programu dla zabytków wykazowych, bo do istniejącego programu – chyba że się mylę... Nie można go poszerzyć o te wykazowe...

Ja tylko bardzo przepraszam, bo nie mogę się skupić. Bardzo dziękuję.

Chyba że się mylę, to proszę mnie, mówiąc kolokwialnie, wyprostować.

Dwadzieścia złożonych wniosków to dziś mała aktywność wnioskowa, więc może udałoby się poszerzyć program bądź zbudować kolejny program, który dawałby wsparcie na te zabytki wykazowe, bo proporcje zniszczonego rejestru do wykazu są oczywiste – to jest, pani minister, ponad 200 do ponad 1200. Tak więc proszę resort i panią minister może o pochylenie się nad tą sprawą. Ona jest najczęściej teraz podnoszona, przynajmniej na terenie powiatu kłodzkiego, gdzie... Wiadomo, zabytków w Polsce mamy bardzo dużo, ale jedna czwarta zabytków jest na Dolnym Śląsku, a najwięcej skumulowanych zabytków jest na ziemi kłodzkiej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo.

Proszę, pan przewodniczący Marek Chmielewski.

Poseł Marek Jan Chmielewski (KO):

Wysoka Komisjo, pani minister, też pytania z Dolnego Śląska, dotyczące m.in. perspektyw środków, które będą wspierały odbudowę zabytków w kolejnych latach. Dlatego że być może powodem mniejszej liczby składanych wniosków – z czym zwracają się do mnie ci, którzy mogą – jest to, że oni nie są w stanie w ciągu jednego roku kompleksowo ogarnąć tematu, a wiemy, że – przygotowując te programy, które państwo akceptujecie – aby dostać te środki... One wymagają czasu, przygotowania i też wymagają czasu przy ich rekonstrukcji, odbudowie.

Takie podstawowe pytanie, które właśnie często się powtarza: czy można to podzielić na etapy, bo byłoby łatwiej? Ale chcieliby mieć pewność, że w kolejnych latach również będą środki przekazane w trybie, nazwijmy to, preferencyjnym, tak jak pani minister przed chwilą to przekazała. I jest takie podstawowe pytanie od tych większych zniszczonych obiektów.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Czy na tym etapie są jeszcze inne pytania bądź wnioski do ministra kultury i dziedzictwa narodowego? Ponieważ, jeżeli to są wszystkie pytania, to myślę, że teraz poproszę panią

minister o udzielenie odpowiedzi i po prostu zwolnimy panią minister z konieczności dalszego udziału w posiedzeniu Komisji, bo wyczerpiemy ten punkt.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:
Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Tak że czy są inne pytania?

Jeszcze widzę... Pani poseł Czochara, bardzo proszę.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Dzień dobry, witam bardzo serdecznie.

Ja się spóźniłam i także chciałabym uzyskać informację. Nie wiem, czy pani minister mówiła o ogólnej kwocie, jaka jest dla województwa opolskiego oraz Dolnego Śląska. Skala zniszczenia zabytków wszelkiego typu – mówię tutaj również o mostach i innych obiektach zabytkowych, zarówno wpisanych do rejestru województwa, ale też i tych gminnych.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Czy są inne...

Ja przypomnę, że akurat te informacje są zawarte w materiałach, które Komisja otrzymała, tak że też zachęcam do tego, żeby do nich sięgnąć.

Nie widzę więcej zgłoszeń, wobec tego na tym etapie poproszę panią minister Żelazowską o ustosunkowanie się do podniesionych kwestii i udzielenie odpowiedzi na zadane pytania. Pani minister, oddaję pani głos.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Bardzo się cieszę, że słyszę państwa głosy, bo to jest duża pomoc dla nas, dla resortu, bo mówimy tym samym głosem i wspólnie dbamy o nasze dziedzictwo narodowe.

Tak, pani marszałek – nawet tuż po powodzi spotkałyśmy się z panią marszałek właśnie na Dolnym Śląsku i też się ucieszyłam, że pani marszałek była tam od początku, i wiem, że na co dzień też pani jest z mieszkańcami.

Tutaj jest duży problem, o którym pani marszałek wspomniała – o tym, że...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Ale pytanie ja zadawałam.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Ale za chwilę...

Wicemarszałek Sejmu Monika Wielichowska:

Ale ja byłam pierwsza, pani poseł.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

...bo ja będę sukcesywnie odpowiadała na pytania, jeżeli państwo pozwolicie. Otóż...

Wicemarszałek Sejmu Monika Wielichowska:

Gdyby się pani nie spóźniła, toby pani słyszała.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Przepraszam, pani minister. Proszę o...

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Tak, otóż...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Pani poseł, bardzo proszę o...

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Za chwilę przejdę do pani pytania.

Otóż, drodzy państwo, te zabytki, które są w gminnych rejestrach, nie mogą być dofinansowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego z naszego budżetu. Dlatego też wspólnie z panią minister i z panem dyrektorem po długich naradach wystąpiliśmy do ministra finansów z prośbą o zwiększenie budżetu zarówno na zabytki, które są w naszym

rejestrze – już tutaj nie będę wnikała, że też na te, które... Ponieważ, wiecie państwo, jeżeli uszczupliliśmy budżet dla zabytków z całego kraju, przesuwając te 100 mln zł na zabytki, które są na terenach zalanych powodzią, to wiadomo, że też zabraknie nam pieniędzy na te, które teraz dotujemy. I często mam od państwa prośby, sygnały, pytania.

Dlatego też poprosiliśmy ministra finansów o doposażenie – te 100 mln zł na zabytki na terenie całego kraju plus te, które są w gminnych rejestrach. Ale my nie będziemy mogli na nie przeznaczyć środków, stąd nasza prośba była taka, aby te pieniądze poszły do samorządów i aby to samorządy, które też są często właścicielami obiektów zabytkowych, mogły mieć te pieniądze. Samorządy na miejscu, jak państwo wiecie, wiedzą najbardziej, gdzie one są potrzebne, w jakiej wysokości są potrzebne, jaki zabytek ucierpiał najbardziej. Taka nasza prośba została wystosowana do ministra finansów i mamy nadzieję, że zostanie wysłuchana i te pieniądze się znajdą.

Dzisiaj jesteśmy zajęci podziałem środków, które do nas wpłynęły. Dosłownie przedwczoraj była komisja, która zajęła się tymi środkami. Na wnioski z terenów objętych powodzią czekamy do końca lutego. Tak, wydłużyliśmy termin, i to były też sygnały właśnie od mieszkańców, od samorządowców, od konserwatorów zabytków, aby ten termin wydłużyć. Myślę, że te dwa miesiące to jest czas... Ale, tak jak pan przewodniczący słusznie zauważył, mieszkańcy, samorządy nie są dzisiaj przygotowani na składanie wniosków, a zwłaszcza jeżeli chodzi o zabytki, często te ubytki będą widoczne dopiero na wiosnę, latem, za kilka lat. Stąd dzisiaj nie mogę państwu zagwarantować, że będziemy mieli taki program, ale będziemy się starali o środki, aby one mogły być właśnie przygotowane, zabezpieczane też na te zabytki, które ucierpiały w trakcie powodzi.

Tak, pani poseł, możliwe jest etapowanie. Możliwe jest składanie wniosków zarówno w tym roku, jak i w przyszłym roku i w następnych latach na zabytki, które takiej pomocy będą potrzebowały.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Ja nie o to pytałam.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Zaraz... Pani pytała o ogólną kwotę. Pan dyrektor przedstawiał dokładnie kwoty, jakie są na ten rok, jakie są już w dyspozycji. Ale my nie mamy takiej ogólnej kwoty, a zwłaszcza na zabytki, które są w gminnych rejestrach, bo nie możemy dotować tych zabytków, które są w gminnych rejestrach. Dziękuję.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Czy mogłabym usłyszeć kwoty?

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Tak, teraz przedstawimy raz jeszcze kwoty na prośbę pani poseł. Proszę, panie dyrektorze.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję pani minister. Panie dyrektorze, proszę skrótowno.

Tylko, szanowni państwo, ja też pozwolę sobie sformułować taki apel, bo rzeczywiście te informacje już zostały przedstawione na posiedzeniu naszej Komisji, dosłownie pięć minut temu, i są również w materiałach, które zostały państwu przekazane, więc, panie dyrektorze, bardzo proszę o bardzo skrótowne przedstawienie konkretnej informacji. Oddaję panu głos.

Dyrektor departamentu MKiDN Jakub Makowski:

Bardzo dziękuję. Jeżeli chodzi o nabór powodziowy, usuwanie skutków powodzi, to budżet tego programu wynosi 100 mln zł.

Jeżeli chodzi o nabór dla całego kraju, w którym również mogą składać wnioski właściciele obiektów, którzy są z terenów powodziowych, to wynosi 100 mln 625 tys. zł i to jest pula środków, którymi dysponuje minister kultury i dziedzictwa narodowego.

Pani minister wspomniała o wystąpieniu do ministra finansów. Nasz wniosek do ministra finansów opiewał na kwotę 350 mln zł, był złożony 4 grudnia ubiegłego roku. W tych 350 mln zł wskazywaliśmy 250 mln zł jako wsparcie dla obiektów ujętych w gminnych ewidencjach zabytków, z przeznaczeniem na wydatkowanie przez jednostki samorządu terytorialnego. W najbliższym czasie planujemy wystosować pismo do jednostek samorządu terytorialnego i zorganizować spotkanie w celu ustalenia trybu szacowania

finansowego strat. Ponieważ skutki powodziowe nie są widoczne... Nie jesteśmy w stanie ich oszacować w chwili, gdy jest kataklizm, tylko potrzeba trochę czasu do wyceny prac remontowych, po takim wnikliwym kosztorysowaniu wystosujemy jeszcze jedno pismo do ministra finansów o zwiększenie budżetu.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję za...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Ale przepraszam.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

...tę informację, ale...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Przepraszam bardzo...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

...pani minister nie odpowiedziała na moje pytanie.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Pani poseł...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Zadałam pytanie, jaka kwota ogólna dla...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Pani poseł.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

...województwa opolskiego na zabytki...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Pani poseł.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

...zapisane w wojewódzkim... U wojewódzkiego konserwatora, i na Dolnym Śląsku, prawda?

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

To znaczy...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Momencik, momencik.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Bo pani mówi, że nie ma pani...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Pani minister...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

...ale wojewódzkie pani ma...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Można tu przeczytać, że konserwator...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale pani poseł, naprawdę proszę sobie nie udzielać głosu.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

...dokonał szacowania strat.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Zgłosił się pan poseł Sikora, bardzo proszę.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Ale przecież pani minister mi nie odpowiedziała.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale spokojnie.

Wicemarszałek Sejmu Monika Wielichowska:

Ale odpowiedziała.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Zgłosił się...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Nie, nie odpowiedziała.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale proszę... Ja bardzo panią proszę, żeby nie udzielać sobie głosu. Zachęcam panią poseł do tego, żeby przychodzić punktualnie na posiedzenia Komisji, bo wysłuchaliśmy przed chwilą drugi raz informacji, ponieważ przyszła pani później. Dlatego teraz oddam głos panu posłowi Sikorze, który się zgłosił jako następny. Jeżeli pani uważa, że coś nie zostało dopowiedziane...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

...to bardzo proszę się zgłosić i udzielić pani głosu.

Pan poseł Sikora, bardzo proszę.

Posel Arkadiusz Sikora (Lewica):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, pani minister, mam takie pytanie, bo wiem, że Ministerstwo Kultury organizuje wiele konkursów dedykowanych, natomiast na dziś problem z pozyskaniem środków na renowację, na odnowienie mają obiekty, które są w posiadaniu Skarbu Państwa.

Podam może przykład Zamku Książąt Oleśnickich, który właściwie należy do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jest w zasobie Skarbu Państwa i z żadnego z tych programów nie może skorzystać. Dzisiaj sytuacja jest taka, że zamek, który jest w zarządzaniu ochotniczego hufca pracy i tam się znajduje młodzież trudna, która po prostu pobiera nauki, ale też w nim zamieszkuje, jak się okazuje, z powodu niedofinansowania ochrony przeciwpożarowej został zamknięty. Co prawda nie dla samego hufca, ale dla turystów, którzy po prostu mogli korzystać z tego zamku.

I teraz moje pytanie jest takie: czy Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego myśli o tym, żeby taki specjalny program zadedykować właśnie tym obiektom, które są w zasobie Skarbu Państwa? Rozumiem, że wszystkie zabytki warto doinwestować i tych pieniędzy zawsze jest za mało, jednak mimo wszystko my, jako ministerstwo również, powinniśmy dbać w pierwszej kolejności o zabytki, które są w zasobie Skarbu Państwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Zgłasza się pani poseł Czochara, bardzo proszę.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Pani minister, bardzo proszę o uzupełnienie odpowiedzi na moje pytanie, o którym mówiłam wcześniej.

Ale dodatkowo chciałabym jeszcze się dowiedzieć, bo termin składania wniosków był przedłużony praktycznie do końca stycznia, m.in. dla tych zabytków, które zostały zalane: jaka ogólna kwota wniosków wpłynęła do ministerstwa i jaki procent... Chociaż procent to jesteśmy w stanie sami sobie wyliczyć, bo jeśli chodzi o fundusze, to jest kwota zabezpieczenia 100 mln zł. Czyli jeszcze raz: ile zabytków z województwa opolskiego i dolnośląskiego zarejestrowanych u wojewódzkiego konserwatora zabytków jest zniszczonych na skutek

powodzi, jaka jest ogólna kwota – bo z tego, co wiem, to odbyły się pierwsze szacowania – i ile wniosków na dzień dzisiejszy wpłynęło w ramach właśnie tego programu?

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dziękuję.

O głos poprosił pan przewodniczący Marek Chmielewski, bardzo proszę.

Posel Marek Jan Chmielewski (KO):

Bardzo dziękuję.

Pani poseł, z całym szacunkiem, ale wszystkie informacje, o które pani pyta, są zawarte w materiałach, które otrzymaliśmy jako członkowie Komisji – dokładnie rozpisane, z podziałem na województwa, na kwoty, na liczby złożonych wniosków. Proszę zobaczyć, że mamy wiele punktów, potem mamy głosowania, a chcielibyśmy, żeby każdy mógł się wypowiedzieć swobodnie, ale w temacie, wykorzystując materiały, które dostaliśmy. Tak że...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Pani minister na pewno jest doskonale przygotowana i zapewne zna te informacje, tak że bardzo proszę o odpowiedź na moje pytania.

Posel Marek Jan Chmielewski (KO):

Mam prawo jako członek tej Komisji, jej wiceprzewodniczący, do wyrażenia tej opinii, abyśmy siebie wzajemnie w tym zakresie szanowali i szanowali również czas ministrów, którzy przyszli, a mają inne zajęcia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

To oznacza, że pani minister nie odpowie na moje pytanie?

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale bardzo proszę nie udzielać sobie głosu w taki brutalny sposób, pani poseł.

Pani minister, bardzo proszę o ustosunkowanie się do poruszonych kwestii, udzielenie odpowiedzi na pytania. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Bardzo dziękuję.

Ja chętnie, pani poseł, raz jeszcze przeczytam te dane, które już dzisiaj wybrzmiały, ale one są też zawarte w materiale. Z zebranych danych wynika, że na terenie objętym stanem klęski żywiołowej dotkniętych zostało 476 obiektów wpisanych do rejestru zabytków, w tym – i tutaj dokładnie, literalnie – 241 obiektów z województwa dolnośląskiego, 183 obiekty z województwa opolskiego, 34 obiekty z województwa lubuskiego i 18 obiektów z województwa śląskiego.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Ogólna kwota jeszcze nie padła.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Oraz 3852 obiekty, które są ujęte właśnie w gminnej ewidencji, w tym: 2120 obiektów z województwa dolnośląskiego, 1360 obiektów z województwa opolskiego, 309 obiektów z województwa śląskiego i 63 z województwa lubuskiego.

Pyta pani o kwotę. Otóż, tak jak pan dyrektor państwa poinformował, teraz trwa nabór wniosków do programu, który jest ogłoszony na zabytki na ten rok. Ogólna kwota, która jest w tym programie, to jest 100 mln zł. Ona zostanie podzielona po tym, jak te wnioski do nas wpłyną, zostaną ocenione.

Na dziś ze wszystkich województw wpłynęło dopiero 20 wniosków. Jest to oczywiście mało. My cały czas monitorujemy ten system, jesteśmy w stałym kontakcie z samorządowcami, którzy informują mieszkańców, związki wyznaniowe – tych zainteresowanych – że jest taka możliwość, żeby te wnioski do nas spływały. My też z panem dyrektorem wybieramy się wspólnie raz jeszcze na Dolny Śląsk – zapraszamy, pani marszałek, i państwa – żebyśmy mogli jeszcze też w tym ostatnim tygodniu spowodować, aby tych wniosków było więcej.

Mamy świadomość, że mieszkańcy są zajęci sprzątaniami, ale myślę, że w następnym roku pewnie będzie ich więcej i też zechcemy wydzielić taki program. Ale też prosimy państwa o wsparcie, żebyśmy mówili jednym głosem, żeby tych środków w naszym budżecie było więcej.

Odpowiadając panu na pytanie, panie pośle – słuszna uwaga. Bardzo często widzimy, że te obiekty, które są w posiadaniu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, którymi się opiekuje KOWR, czy inne resorty, niestety nie mogą zostać dofinansowane z budżetu ministra kultury, ponieważ taka jest ustawa, taki jest zapis w ustawie. Jesteśmy na etapie zmiany ustawy, tak że ona w najbliższej... To nam zajmie kilka miesięcy, a nawet może ponad kilka lat. Może niewiele, ale do dwóch lat dajemy sobie tutaj z panem dyrektorem. Tak że, wiecie państwo, jeżeli będą takie środki, to jak najbardziej chętnie też się zaopiekujemy tymi obiektami.

Posel Arkadiusz Sikora (Lewica):

Dziękuję bardzo za odpowiedź...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dziękuję bardzo...

Posel Arkadiusz Sikora (Lewica):

...aczkolwiek ja...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Panie pośle...

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Bardzo państwa przepraszam, o godzinie 10.00 mam Stały Komitet Rady Ministrów, na który muszę się udać, więc jeżeli państwo pozwolicie, to pan dyrektor zostanie z państwem. Chyba że już będzie następny punkt.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Za chwilę rozpoczniemy kolejny punkt.

Nie wiem, czy pan dyrektor chce jeszcze uzupełnić? Bardzo proszę.

Dyrektor departamentu MKiDN Jakub Makowski:

Tak, chciałbym uzupełnić. W pierwszym naborze, jesiennym, złożono trzy wnioski z terenów powodziowych na łączną kwotę 1 mln 203 tys. zł. Ten nabór jest w trakcie oceny, ogłoszenie wyników będzie 13 lutego.

Natomiast w naborze powodziowym, w którym w chwili obecnej trwa składanie wniosków, tych wniosków jest 20. Niektóre wnioski są złożone niezgodnie z regulaminem, ponieważ nabór dotyczył obiektów uszkodzonych w wyniku powodzi, a są tam też wnioski dla obiektów, które wprost w powodzi nie ucierpiały. Jeszcze nie zliczaliśmy dokładnej wartości złożonych wniosków, natomiast jest ich 20. Mamy zestawienie, będziemy mogli przesłać ten materiał Wysokiej Komisji.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze.

Zanim pani minister wyjdzie, to ja też chcę podziękować, dlatego że były obiekty również w województwie śląskim. Myślę, że rzeczywiście te prace związane z udzielaniem pomocy – bardzo sprawne, kompleksowe, umożliwiające także wykonanie prac zabezpieczających przed warunkami zimowymi – to jest dobry przykład tego, że wtedy, kiedy trzeba tej szybkiej pomocy, ona jest niesiona. Tak że na ręce pani minister także za to zaangażowanie bardzo serdeczne podziękowania.

Czy są jeszcze pytania związane z tym obszarem?

Pan poseł Ociepa, proszę.

Posel Marcin Ociepa (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, pani minister, chciałbym powiedzieć horyzontalnie i krótko. Zacznę od tego, że ja bym chciał, żeby Komisja wsparła Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i panią minister w tych rozmowach z Ministerstwem Finansów. To znaczy, mnie niepokoi łagodny ton pani minister, kiedy pani mówi o relacjach z Ministerstwem Finansów. Ja wiem, że one są zawsze z natury trudne, bo macie państwo, powiedziałbym, przeciwstawne

cele krótkoterminowe. Mówię o utrzymaniu w ryzach finansów publicznych, a państwo – troskę o zabytki.

Natomiast albo mówiliście państwo prawdę jako rząd, że państwo polskie odbuduje tereny zniszczone w wyniku powodzi, albo nie. Jeżeli jakieś zabytki ucierpiały w wyniku powodzi, to one po prostu powinny zostać odbudowane. Jeżeli państwo oszacowaliście to, tak rozumieć te wypowiedzi i materiały, które przeczytałem, na kwotę dzisiaj 350 mln zł, jeżeli nie pomyliłem, a dostaliście państwo 100 mln zł, to mnie to niepokoi. I znowu, znając mechanizmy państwowe, rozumiem tę logikę trochę przeciągania liny pomiędzy różnymi resortami a ministrem finansów, ale na samym końcu będzie robiony bilans w tych regionach, w tych powiatach oraz w tych gminach i ludzie będą wiedzieć, czy dany zabytek został zniszczony w wyniku powodzi i czy został odbudowany – tak albo nie.

Tak więc sytuacja, w której to będzie przedmiotem konkursu – niektórzy dostaną, a inni nie – i będzie to przedmiotem szacowania przez komisję konkursową, jest trybem normalnego wydatkowania środków publicznych, który się toczy od wielu lat. A my mówimy o trybie nadzwyczajnym, ta Komisja jest nadzwyczajna, bo powódź jest nadzwyczajnym zdarzeniem, i państwo też musicie nadzwyczajnie znaleźć te środki. I ja bym chciał, żeby Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ale także inne po prostu znalazły zrozumienie w Ministerstwie Finansów i aby to wsparcie po prostu popłynęło w takiej kwocie, jaka jest potrzebna – nie pani minister, tylko tym ludziom, którzy stracili te zabytki. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Czy pani minister jeszcze chce się szybko ustosunkować?

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Tak, ja jeszcze króciutko chcę odpowiedzieć na to pytanie.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MKiDN, generalna konserwator zabytków Bożena Żelazowska:

Bardzo dziękuję też za ten głos, panie pośle. Otóż, tak jak państwo widzieliście w materiałach, na ten rok jest 100 mln zł. Wiemy, że odbudowa zabytków jest też procesem. Nie zrobimy tego w jednym roku, bo to będzie też z niekorzyścią dla zabytku. To jest proces, który będzie trwał kilka, a nawet kilkanaście lat. Te zabytki, które ucierpiały w trakcie powodzi, były często dotowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – będąc tam na miejscu, widziałam te tabliczki i informacje, ile na zabytek zostało przeznaczone – i też wiemy, że to trwało przez kilka, a nawet kilkanaście lat. Tak więc to będzie proces i to nawet nie będzie 350 mln zł, panie pośle. To na pewno będzie więcej i my będziemy w każdym roku starali się ten budżet zabezpieczać na tyle, na ile to będzie możliwe.

Oczywiście mój ton jest dzisiaj łagodny. Wie pan, trudno, jest tylko krzyczeć. My jesteśmy nastawieni na pracę i na odbudowę, więc mam nadzieję, że tym spokojnym, ale też sukcesywnym działaniem będziemy mogli nasze zabytki uratować.

Bardzo państwu dziękuję, muszę opuścić naszą Komisję. Pan dyrektor z państwem zostaje. Do widzenia.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję, pani minister. Życzę udanego dnia.

Zgłasza się pan przewodniczący Bortniczuk. Jeszcze w tym punkcie, tak?

Poseł Kamil Bortniczuk (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo proszę.

Poseł Kamil Bortniczuk (PiS):

Dziękuję bardzo.

Ja chciałbym niejako tytułem uzupełnienia bardzo dobrej wypowiedzi pana posła Marcina Ociepy. Mówimy tutaj o tym, że rozjeżdżają się nam stwierdzone wartości

uszkodzeń – i to dotyczy nie tylko zabytków, i nie tylko Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ale niemalże każdego aspektu uszkodzeń powodziowych – z budżetami, którymi na dzisiaj dysponujemy. Oczywiście zawsze słyszymy te zapewnienia, że to jest budżet na ten rok, że to są inwestycje czy projekty wieloletnie, że to finansowanie będzie zapewnione w przyszłości. Ale to są tylko słowa, szanowni państwo. A my się obawiamy na tych terenach powodziowych, że w sytuacji, kiedy być może za chwilę w innej części kraju dojdzie do jakiejś powodzi, pożaru, czegokolwiek, zainteresowanie społeczne i publiczne przeniesie się na jakiś inny odcinek Polski.

Z tej perspektywy naprawdę, szanowni państwo, ja apeluję o to – nie po raz pierwszy, po raz kolejny – stwórzmy albo wieloletni program inwestycyjny, albo fundusz celowy na odbudowę po tej konkretnej powodzi, który będzie zawierał już wszystkie te środki, czyli zsumowane stwierdzone straty plus, bo państwo zapowiadaliście odbudowę z plusem. Czyli jak to jest 350 mln zł na kulturę, to niech ten fundusz celowy dysponuje budżetem wieloletnim 500 mln zł na odbudowę zabytków, i analogicznie w każdym innym aspekcie, który potrzebuje odbudowy czy wsparcia. Tylko wówczas my, jako ludzie z tych terenów, samorządowcy z tamtych terenów – mamy na sali pana starostę z Nysy – będziemy mieli pewność, że to finansowanie jest zapewnione, a każdy minister finansów, czy ten, czy każdy następny w latach następnych takim funduszem celowym i programem wpłat, jego funkcjonowania będzie jednak w jakiś sposób zobowiązany do tego, żeby te budżety zapewnić.

Dzisiaj temat powodzi jest jeszcze stosunkowo świeży, on jeszcze ciągle budzi emocje, ale to ciągle są tylko zapewnienia. To znaczy, z zapewnień słyszanych dzisiaj na tej sali my nie mamy pewności, że w roku 2027 w budżecie państwa znajdą się odpowiednie środki na te odpowiednie działania.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dziękuję.

Przypomnę, że co najmniej setki milionów złotych, panie przewodniczący, już popłynęło. Oczywiście można się zastanawiać, można wprowadzać taką wątpliwość, czy te środki będą, ale ja pana zapewniam, i państwa zapewniam, że te środki będą. Dlatego, że one są potrzebne, żeby odbudować nasze państwo i umożliwić normalne funkcjonowanie. I nie mówię tego głośno, ponieważ codziennie dostarczamy wielu dowodów na to, że w tej sprawie działamy niezwykle aktywnie. Przepisy, które – także dzięki naszej Komisji – wzniosły się na zupełnie nowy, niespotykany wcześniej poziom, jeżeli chodzi o reakcję na tego typu zdarzenia, dowodzą, że jesteśmy zdeterminowani do tego i robimy to w praktyce, żeby przywrócić normalne funkcjonowanie na tych terenach, które zostały poszkodowane. Jestem pewien, że nikt w tych działaniach nie będzie ustawał.

Szanowni państwo, nie widzę więcej zgłoszeń...

Jest pani poseł Czochara jeszcze – przepraszam. Proszę bardzo.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Ja tylko jeszcze chciałabym zwrócić uwagę na jedną bardzo ważną rzecz – że w tych gminach, tych powiatach, które ucierpiały na skutek powodzi, doszło do zniszczeń także budynków mieszkalnych, budynków gospodarczych. Również bardzo mocno ucierpeli przedsiębiorcy, w związku z tym wiele firm do tej pory nie może normalnie prowadzić swojej działalności. Ucierpeli rolnicy, ucierpiali również kamienice, drogi, mosty.

I ja mam, myślę, że bardzo ważne pytanie, bo program, o którym mówiła pani minister, jest to program na zasadzie konkursu – zazwyczaj w takich programach musi być wkład własny. Takie samorządy mają bardzo trudną sytuację, gdyż chociażby rolnicy, przedsiębiorcy składają wnioski o zwolnienie z podatków rolnych czy też lokalnych. To niestety bardzo mocno obniża budżet danych samorządów, do tego te wszystkie inne sprawy, o których mówiłam. Czy nie wydaje się słuszne i zasadne utworzenie całkowicie odrębnego programu – takiego, który finansowałby odbudowę zabytków w 100% dla samorządów w związku z tą tak trudną sytuacją?

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Panie dyrektorze, proszę o udzielenie odpowiedzi.

Dyrektor departamentu MKiDN Jakub Makowski:

Panie przewodniczący, pani poseł, na wstępie chciałbym zaznaczyć, że w programie ministra kultury wnioskodawcy mogą ubiegać o 100% wartości zadania, nie muszą wykazywać wkładu własnego. Oczywiście w regulaminie programu wkład własny wskazuje, że dostaje się więcej punktów, niemniej eksperci, którzy oceniają wnioski, zdają sobie sprawę, z jakich terenów są wnioski, i myślę, że ich ocena merytoryczna będzie również uwzględniała lokalizację zabytku.

Jeżeli chodzi o stworzenie wielkiego funduszu odbudowy, to ja tutaj nie mogę wprost udzielić odpowiedzi, bo to jest strategiczne pytanie i strategiczna odpowiedź. Natomiast minister kultury na pewno w kolejnych latach będzie uwzględniał wnioski z terenów powodziowych, a te wnioski na pewno będą składane, ponieważ odbudowa czy remont 476 obiektów czy 3852 obiektów to jest proces długofalowy. Te zniszczenia są różne. Niektóre zniszczenia to są zawilgocenia, zalania, jakieś odparzenia tynków, natomiast są budynki w dużej części zawalone lub takie, których już nawet może nie być, pozostały tylko ewentualnie jakieś śladowe fragmenty murów.

Minister kultury na pewno będzie w kolejnych latach brał pod uwagę obiekty, które ucierpiały w powodzi. Fundusz, którym dysponuje minister w programie „Ochrona zabytków”, to jest budżet w dziale – Kultura i taki sam budżet lub większy minister będzie planował w kolejnych latach. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze, za udzielenie odpowiedzi.

Przechodzimy do kolejnego punktu, a tym punktem jest informacja ministra – członka Rady Ministrów Marcina Kierwińskiego na temat stanu prac umożliwiających odbudowę mostu drogowego w miejscowości Branice na granicy polsko-czeskiej. Tutaj o głos poproszę panią minister Magdalenę Roguską.

Pani minister, oddaję pani głos.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Magdalena Roguska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, w imieniu pana ministra przedstawię informacje na temat mostu granicznego w Dzierżkowicach, gminie Branice – mostu, który ucierpiał we wrześniowej powodzi, i mostu, który jest mostem granicznym, ale jest w znaczącej części mostem po stronie polskiej. W związku z tym, że jest mostem granicznym, jest mostem ujętym w umowie polsko-czeskiej. To jest umowa z 9 marca 1998 r., która dotyczy utrzymania drogowych granicznych obiektów mostowych i wspólnych odcinków dróg na polsko-czeskiej granicy państwowej. W tej umowie most, o którym mówimy, czyli most w Dzierżkowicach, jest przypisany do takiego doraźnego utrzymania stronie czeskiej. Pojęcie utrzymania mostów w ramach tej umowy oznacza wszelkie prace, które są niezbędne do bieżącego letniego i zimowego utrzymania oraz odnowy drogowych mostów granicznych, lecz nie zmieniają układu geometrycznego, parametrów statycznych mostów i jednocześnie zachowują ich nośność. Do prac związanych z utrzymaniem obiektów mostowych należą w szczególności: konserwacje i naprawy konstrukcji systemu nośnego podpór, belek podporęcznych, gzymsów, skrzydełek mostów itd. – kolejne wypisane w umowie wprost elementy, które wchodzą w ramach tej definicji utrzymania. To utrzymanie jest po stronie czeskiej.

Jeśli chodzi o kwestię, która jest niezwykle istotna przy tym moście i co do której jest zgoda strony polskiej i czeskiej, to jest kwestia przebudowy tego mostu. To jest kwestia takiej odbudowy, która podniesie odporność tej konstrukcji na wypadek kolejnych takich zdarzeń. Jest to niezbędne i tutaj zgoda obu stron jest bezsporna. Mówimy o tym, że z jednej strony z uwagi na stan techniczny po powodzi, ale także na dotychczasową niekorzystną geometrię całej tej konstrukcji – tam płyta jest osadzona poniżej poziomu wody stuletniej – tym optymalnym rozwiązaniem, tym, do czego będziemy dążyć, odbudowując ten most, jest po prostu taka przebudowa i zmiana parametrów tego mostu, ale także jego przebiegu, by tę odporność infrastruktury podnosić.

Do takiej odbudowy się przygotowujemy. Przygotowuje się zarówno wójt gminy Branice, przygotowuje się wojewoda. Jeśli chodzi dokładnie o tę odbudowę, o której mówię, czyli

ze zmianą parametrów obiektu, to niezbędne jest – i to znowu jest zapis z umowy, o której mówiłam wcześniej – przygotowanie dodatkowej umowy pomiędzy stroną polską i czeską.

Prace nad przygotowaniem tej ścieżki formalnej i technicznej trwają. Poprosiłam panią wojewodę dolnośląską o zorganizowanie spotkania ze stroną czeską, po to by ten proces przyspieszyć, po to...

Poseł Katarzyna Czochara (PiS):

Chyba opolską.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Przepraszam?

Poseł Katarzyna Czochara (PiS):

Chyba opolską, bo Branice są na Opolszczyźnie.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale pani poseł...

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Przejęczyłam się, tak? Przepraszam bardzo...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Nie, ale pani minister dobrze powiedziała – ze stroną czeską.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Powiedziałam: „województwo opolskie”?

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Tak.

Poseł Katarzyna Czochara (PiS):

Nie – dolnośląską.

Poseł Marcin Ociepa (PiS):

Dolnośląską.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Przepraszam, to oczywiście przejęczenie.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Ale proszę....

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Tak więc poprosiłam panią wojewodę opolską o przygotowanie takiego spotkania, o podjęcie takich rozmów już bardziej formalnych, bo wiem, że te kontakty pomiędzy wójtem a stroną czeską są od pierwszych dni po powodzi, ponieważ ta kwestia jest niezwykle istotna. Ale żeby podpisać tę umowę, potrzebujemy uszczegółowienia kwestii także związanych z kosztami, z kosztorysem, z dokumentacją i tak naprawdę rozpisaniem, mówiąc kolokwialnie, ról obu stron, jeśli chodzi i o przygotowanie tej inwestycji, i jej poprowadzenie, i jej sfinansowanie.

Takie spotkanie będzie miało miejsce 10 lutego, czyli już w poniedziałek. Ono się odbędzie z udziałem obu stron. Mam nadzieję, że po tym spotkaniu także państwu będę mogła przekazać informację, o którą poproszę panią wojewodę, jakie są ustalenia w zakresie tych kwestii formalnych, bo bez tego nie będzie możliwe przekazanie finansowania.

Wstępne szacunki, które – na razie niestety tylko w formie ustnej, nie mamy na to żadnych dokumentów – pokazuje nam strona czeska, to jest około 13 mln 600 tys. zł na odbudowę mostu. Czesi pokazują te szacunki na podstawie przygotowywanego jeszcze przed powodzią projektu przebudowy tego mostu. Na pewno ten kosztorys będzie wymagał aktualizacji, będzie wymagał przede wszystkim przedstawienia go stronie polskiej w formie pisemnej, formalnej, tak żebyśmy rzeczywiście mogli temu nadać bieg. Na razie mamy tylko deklaracje strony czeskiej, które przekazuje wójt gminy Branice, żadnych dokumentów w tej sprawie ze strony czeskiej nie mamy.

Deklaracja jest też taka – poza tym, że strona czeska przygotowała wstępny kosztorys, który opiewa na taką kwotę, o jakiej powiedziałam, to jest 80 mln koron – że strona czeska pokryje w połowie ten koszt, więc po naszej stronie byłaby ta druga część.

Jest też deklaracja – tu znowu przekazuję państwu informacje ze strony czeskiej, których nie mamy w żaden sposób spisanych, do tego jest też potrzebne sformalizowanie tych rozmów – że strona czeska będzie w stanie prowadzić inwestycję. I to jest też zasadne, jeśli tutaj dojdzie do tego porozumienia, żeby to jedna ze stron poprowadziła całą inwestycję. Udział w kosztach będzie oczywiście wspólny.

Myślę, co jeszcze na tym etapie. Oczywiście odpowiem na te pytania, które się pojawią. Chyba tyle.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Pani minister...

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Ten termin 10 lutego jest dla nas niezwykle istotny, bo, jak mówię, bez domknięcia kwestii formalnych po prostu finansowanie ze strony polskiej nie będzie możliwe. Na pewno też w czasie tych rozmów będziemy chcieli uzyskać informacje o terminach, czyli o tym, w jakim terminie będzie możliwa realizacja. To jest dla nas też niezwykle istotne pod kątem uruchamiania pieniędzy, bo też musimy być na to przygotowani.

Te pieniądze na odbudowę infrastruktury i mostów są. Tu wojewodowie zgłaszają swoje priorytety. Inny z mostów, też na pograniczu polsko-czeskim, most w Boboluszkach, został zgłoszony już przez wojewodę opolską jako priorytet do odbudowy. Ta kwota, która jest tam przewidziana, także będzie zabezpieczona. Tutaj sytuacja jest łatwiejsza i wydaje się, że nie wymaga na ten moment aż takich kwestii formalnych, bo te zniszczenia, które są, są głównie po stronie polskiej. Tak że tutaj na to też jesteśmy przygotowani.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Panie przewodniczący, to byłoby chyba na tyle. Oczywiście, poproszę o pytania.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, pani minister.

Zgłasza się pani posłanka Żaneta Cwalina-Śliwowska. Bardzo proszę.

Posel Żaneta Cwalina-Śliwowska (Polska2050-TD):

Ja mam pytanie o ewentualny horyzont czasowy podpisania dokumentów ze stroną czeską. Czy zakładają państwo po prostu jakiś horyzont, w którym powinny te dokumenty i ustalenia zostać podpisane? Wiadomo, że sama realizacja będzie trwała długo, bo jest to proces budowy, jak też proces projektowania mostu, ale pytam o ten pierwszy etap właśnie, kiedy zostaną powzięte już wszelkie ustalenia ze stroną czeską i podpisane dokumenty – czy tu jest jakiś horyzont?

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Czy są inne pytania?

Pani poseł Czochara się zgłasza? Proszę bardzo.

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Dziękuję bardzo.

Ja również chciałabym, tak jak pani poseł, poznać właśnie ten horyzont czasowy, ale dodatkowo chciałabym dopytać, z jakich źródeł będzie finansowanie remontu, naprawy tego mostu.

Mam też kolejne pytanie. Jeśli mówimy o mostach, to tych mostów na terenie województw opolskiego i dolnośląskiego – mówię o mostach, ale też takich kładkach dla pieszych – jest bodajże kilkadziesiąt. Jak wygląda kwestia właśnie naprawy tych mostów?

Zaczęła pani od granicy państwa polskiego, ale – idąc w kierunku na Głucholazy – tych mostów, infrastruktury tego typu jest mnóstwo. Wiele jest nieprzejezdnych, chociażby

do tej pory most św. Wojciecha w Głuchołazach, gdzie znajdują się ośrodki czasowe, gdzie mieszkają mieszkańcy. Jest to dla nich ogromne utrudnienie, chociażby ze względu na to, że ciężko dojechać i dowieźć niezbędne materiały budowlane potrzebne do remontowania zniszczonych domów, ośrodków czasowych. Jaka w ogóle jest też ogólna kwota właśnie na tego typu infrastrukturę dla Opolszczyzny i dla Dolnego Śląska?

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Szanowni państwo, czy są jeszcze inne zgłoszenia? Nie widzę.

Natomiast ja też wyjaśnię Wysokiej Komisji, że punkt drugi naszych obrad dotyczy konkretnie tego mostu w Branicach, dlatego że tu jest bardzo poważny problem. O ile w innych przypadkach te kwestie finansowania są realizowane ze środków, które zostały zadedykowane do napraw związanych czy z infrastrukturą drogową, czy z każdą inną, o tyle w tym przypadku jest kwestia szczególna, ponieważ jest to most graniczny, który po polskiej stronie *de facto* nie miał przypisanego właściciela, stąd też oczywisty problem, który trzeba wyjaśnić.

Tak że, jeżeli pani minister dzisiaj zna odpowiedź, to oczywiście proszę o udzielenie odpowiedzi. Natomiast jeżeli pani minister z racji tego, na jaki punkt zaprosiliśmy tutaj panią minister, nie dysponuje bieżącymi informacjami, to oczywiście poproszę, jeżeli będzie taka możliwość, o odpowiedź w formie pisemnej.

Zatem oddaję głos. Pani minister Magdalena Roguska, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, jeśli chodzi o horyzont czasowy w kwestii przygotowania i podpisania umów, to bardzo mi zależy na tym – i to przekazałam pani wojewodzie – żeby w poniedziałek te ustalenia były poczynione. Do poniedziałku też pani wojewoda będzie miała również informacje o ścieżce z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, które w uzgodnieniu z Ministerstwem Infrastruktury tym tematem także się zajmuje. Tak więc liczę na to, że to naprawdę są najbliższe dni, kiedy będziemy wiedzieli, w jakich terminach, i niezwłocznie po tym spotkaniu polsko-czeskim, nie czekając na kolejne posiedzenie Komisji, po prostu prześlemy także państwu pełną informację z tymi datami.

Gdyby okazało się, że mamy tutaj jakieś informacje, które nam się nie potwierdzają z tymi informacjami przekazywanymi ustnie w rozmowach pomiędzy stroną polską i czeską, to oczywiście usiądziemy do tych rozmów i też niezwłocznie będziemy to procedować. Bardzo zależy nam na tym, żeby te formalności zamknąć jak najszybciej, żeby nie tracić nawet tygodnia z tego okresu dobrego dla inwestycji, który za chwilę się rozpocznie, i jak najszybciej po prostu i uruchomić pieniądze, i rozpocząć tę przebudowę.

Tak więc przepraszam, tych terminów dzisiaj nie podam, ale jeśli możemy poczekać, to poniedziałek, wtorek – w poniedziałek jest spotkanie, więc myślę, że we wtorek, w środę państwo otrzymacie te dane po spotkaniu pani wojewody.

Pani poseł Czochara zapytała o źródła finansowania. Jeśli chodzi o te mosty, które już mamy zgłoszone do odbudowy, m.in. most w Boboluszkach zgłoszony przez wojewodę jako priorytet, na ten moment planujemy uruchomić finansowanie w ramach rezerwy MSWiA.

Jeśli pani poseł potrzebuje takich informacji dotyczących przepraw mostowych, które są szacowane i potwierdzone przez komisje wojewódzkie, to ja taką informację przygotowuję i prześlę. Albo zbiorczą – to proszę tylko o określenie, czy zbiorczą kwotę, czy z rozbiciem na poszczególne obiekty. Przepraszam, w tej chwili też nie chcę tego mówić, bo nie mam ze sobą tych danych, ale mamy je oszacowane, więc zbiorę dla państwa i oczywiście prześlę.

Jeśli chodzi o mosty na pograniczu polsko-czeskim, to tutaj mamy zidentyfikowanych sześć takich przepraw. Nie mam informacji, żeby one były nieprzejezdne. Jeśli chodzi o przeprawę Podlesie, to ona będzie po stronie realizacji... Powiat nyski będzie ją realizował. Jeśli chodzi o Trzebinie, to też będzie inwestycja powiatowa. Jeśli chodzi o Úvalno, to jest to strona czeska, ona ma to w swoich kompetencjach, jeśli chodzi o odbudowę. Jeszcze mamy most Wiechowice...

Poseł Katarzyna Czochara (PiS):

A Łąka Prudnicka, Moszczanka?

Starosta nyski Daniel Palimąka:

To nie są transgraniczne.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Nie mam ich jako transgranicznych i one są... Ale ja sobie je dopiszę i oczywiście...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

Mówię o mostach nie tylko transgranicznych – mówię o mostach, które zostały uszkodzone albo też całkowicie zniszczone, wręcz zabrane. Chodzi mi też o te mosty, dlatego mówiłam o kilkudziesięciu. Takich mostów transgranicznych oczywiście jest o wiele mniej – mówię o wszystkich mostach.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Tylko, szanowni państwo, bo też, żebyśmy...

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Przygotujemy taką zbiorczą informację.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Właśnie, pani minister.

Ponieważ też, szanowni państwo, Komisja pracuje w ramach harmonogramu i on jest bardzo konkretny. Gdyby pani poseł zgłaszała inne wnioski, to one być może zostałyby uwzględnione. Natomiast tu chodziło o konkretną przeprawę, która ma konkretny problem, i to monitorujemy, dlatego że to jest sytuacja niestandardowa i bardzo uprzykrzająca życie mieszkańcom tamtej gminy i regionu nadgranicznego.

Bardzo dziękuję, pani minister za wyczerpujące informacje.

Przechodzimy do punktu...

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Panie przewodniczący, jeszcze tylko chciałabym się odnieść...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Tak.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

...bo tutaj też padło takie stwierdzenie...

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo proszę, pani minister.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

...że ten most w Głucholazach jest nieprzejezdny, ale tam jest ruch wahadłowy, więc on jest przejezdny. Ale oczywiście mamy go również jako priorytet do odbudowy, tak żeby w pełni służył mieszkańcom.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Nie, ale tam pani minister...

Posel Kamil Bortniczuk (PiS):

Chyba że coś się zmieniło w tym tygodniu.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Komisja była tam z wizytacją i ten most normalnie zapewniał ruch dwukierunkowy.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Jest przejezdny, tak.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Tak więc ja też bardzo proszę, żeby posłowie brali udział w wizytacjach – wtedy będą na bieżąco z tymi informacjami.

Przechodzimy...

Posel Katarzyna Czochara (PiS):

To chyba też mówi pan do siebie?

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Tak, oczywiście mówię to również do siebie.

I przechodzimy do punktu trzeciego – informacja ministra rozwoju i technologii na temat możliwości zmian w programie wsparcia gmin na odbudowę i remont mieszkań w postaci umożliwienia skorzystania ze środków na odbudowę wszystkim poszkodowanym gminom, a nie tylko tym, które mają gotowe projekty.

Bardzo proszę, pan minister Michał Jaros. Panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Michał Jaros:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ten punkt został tak sformułowany, że mógłbym w sumie odpowiedzieć krócej, ale postaram się rozwinąć ten temat.

W związku z tym – w Ustawie z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi funkcjonuje art. 28, który dotyczy finansowego wsparcia na tworzenie i remonty zasobów mieszkaniowych dla osób poszkodowanych w wyniku powodzi. Został on zmodyfikowany w wyniku nowelizacji ustawy w listopadzie 2024 r. Wprowadzony został wówczas także art. 28a dotyczący wsparcia remontów budynków wielorodzinnych uszkodzonych na skutek powodzi.

Zgodnie z art. 28 ustawy na podstawie wniosków składanych od 5 października do 18 grudnia 2024 r. w ramach „Programu budownictwa socjalnego i komunalnego” finansowanego ze środków Funduszu Dopłat udzielane jest bezzwrotne finansowe wsparcie, po pierwsze, na pokrycie 100% kosztów tworzenia lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie gminy w celu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych osób dotkniętych skutkami powodzi. Warunkiem uzyskania wsparcia jest zapewnienie pierwszeństwa w dostępie do tworzonych lokali osobom poszkodowanym w wyniku powodzi, a nie przeznaczenie dla osób poszkodowanych. Takie rozwiązanie niweluje ryzyko konieczności zwrotu środków w przypadku, gdy do najmu części utworzonych lokali nie zgłoszą się osoby będące poszkodowanymi.

Odnosząc się w tym miejscu do brzmienia punktu posiedzenia – to jest możliwości zmian w programie wsparcia gmin na odbudowę i remont mieszkań w postaci umożliwienia skorzystania ze środków na odbudowę wszystkim poszkodowanym gminom, a nie tylko tym, które mają gotowe projekty – pragnę poinformować, że takie rozwiązanie zostało już wprowadzone do ustawy powodziowej w listopadzie 2024 r. Umożliwione zostało sfinansowanie inwestycji, które w momencie składania wniosku nie miały jeszcze przygotowanej pełnej dokumentacji technicznej, w tym projektu budowlanego, przy czym jego wypłata jest możliwa dopiero po dostarczeniu wszystkich niezbędnych informacji i potwierdzeniu przez Bank Gospodarstwa Krajowego, że przedsięwzięcie spełnia wszystkie niezbędne warunki ustawowe. Przepis ten został dodany w wyniku zgłaszanych przez samorządy sygnałów, że terminy na złożenie wniosków o finansowe wsparcie są zbyt krótkie, aby można było przedstawić pełną dokumentację. W przypadku remontów zasobów już istniejących gminy były w stanie przygotować dokumentację w tak krótkim czasie, natomiast w zakresie tworzenia nowych budynków czasu do tego oczywiście było zbyt mało.

Po drugie, na pokrycie 100% kosztów remontu lokali mieszkalnych w mieszkaniowym zasobie gminy znajdujących się we wspólnotach mieszkaniowych. To jest, gdy gmina nie jest właścicielem wszystkich lokali.

Po trzecie, na pokrycie 70% kosztów remontu uszkodzonych przez powódź budynków, lokali mieszkalnych w budynkach, w których wszystkie lokale mieszkalne należą do mieszkaniowego zasobu gminy. Wsparcie to może być połączone z KPO.

I po czwarte, na pokrycie 70% kosztów remontu uszkodzonych przez powódź budynków, czyli lokali mieszkalnych oraz pozostałych części, takich jak: piwnice, elewacje, instalacje, klatki schodowe, balkony, należących do spółek TBS, spółek gminnych czy spółdzielni mieszkaniowych.

Jeśli chodzi o efekty rozwiązań w zakresie „Programu budownictwa socjalnego i komunalnego”, to w ramach zarezerwowanej kwoty rezerwy celowej w wysokości 490 mln zł przyznano wsparcie 37 wnioskom na utworzenie 864 lokali mieszkalnych w łącznej wysokości 489 472 739 zł 47 gr. Z uwagi na brak wpływu dokumentów uzupełniających

do dnia 31 grudnia 2024 r. wniosek na utworzenie 5 lokali na kwotę 527 260 zł 53 gr został pozostawiony bez rozpatrzenia.

To tyle na tym etapie. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Otwieram rundę pytań. Bardzo proszę o zgłaszanie się i ewentualnie zadawanie pytań, choć ta informacja była bardzo kompleksowa i, jak się wydaje, dogłębnie wyczerpująca tematykę. Nie widzę chętnych. Bardzo dziękuję.

Jest. Bardzo proszę, pani posłanka Gabriela Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Ja mam nie tyle pytanie, co prośbę. Dobrze by było, żebyśmy te materiały, które zostały tu przedstawione – jak podkreślał pan przewodniczący, bardzo wyczerpujące – dostali też na piśmie, bo oprócz tych na temat zabytków, które były wygłoszone, ich tu nie mamy. To byłaby też dobra praktyka, żeby one zawsze do nas trafiały.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję. Oczywiście. Zwrócimy się do ministerstw, do resortów o przesłanie tej informacji, tak żebyśmy mogli dostarczyć państwu posłom. Dziękuję.

Bardzo dziękuję panu... Pan minister, jeszcze chce zabrać głos.

Sekretarz stanu w MRiT Michał Jaros:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, oczywiście po posiedzeniu Komisji przygotowujemy taki materiał, prześlemy do sekretariatu Komisji Nadzwyczajnej.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dziękuję, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiT Michał Jaros:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dziękuję za przedstawioną informację.

Przechodzimy do punktu czwartego – informacja ministra zdrowia na temat rozliczenia ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej w związku z ograniczeniem wykonywania działalności leczniczej na skutek powodzi na terenach południowo-zachodniej Polski. Ten punkt jest efektem wizyty naszej Komisji w Nysie głównie, chociaż przekrojowo w całym województwie opolskim i województwie dolnośląskim.

Bardzo proszę pana ministra Wojciecha Koniecznego o przedstawienie informacji w tym zakresie. Panie ministrze, oddaję panu głos.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Wojciech Konieczny:

Dziękuję bardzo.

Pani marszałek, panie przewodniczący, szanowni państwo, ze wstępnych danych NFZ dotyczących wykonania ryczałtu PSZ na 2024 r. według stanu na 29 stycznia 2025 r. – bo pełne dane będą mieli po 15 lutego 2025 r. – wynika, że spośród 69 szpitali realizujących umowę PSZ na terenie objętym powodzią 47 podmiotów zrealizowało umowy na poziomie powyżej 100% – najwięcej, 119,8%, dotyczy Dolnośląskiego Centrum Rehabilitacji i Ortopedii w Kamiennej Górze – a 15 podmiotów zrealizowało umowę na poziomie poniżej 100% – najmniej, 89,52%, dotyczy Powiatowego Centrum Medycznego w Wołowie.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 grudnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej wprowadziło regulacje, zgodnie z którymi w przypadku świadczeniodawcy, który realizuje umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej na obszarze objętym powodzią, dyrektor oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia na wniosek świadczeniodawcy został zobligowany do przedłużenia okresu rozliczeniowego do dnia 31 grudnia 2025 r. To jest, świadczeniodawcy uzyskali możliwość rozliczenia dodatkowych środków, które były wypłacane w związku z ograniczeniami w okresie COVID, zapewniających utrzymanie dotychczasowej wysokości ryczałtu, do końca 2025 r. Czyli, innymi słowy, chodzi o to, że jeżeli ktoś w czasie COVID

nie wykonywał ryczału i został zobligowany do nadrobienia tych niewykonań do końca 2024 r., to na terenach objętych powodzią szpitale otrzymały taką możliwość, że mają ten okres przedłużony do końca bieżącego roku.

NFZ poinformował, że wyniki analizy poziomu wstępnej regulacji realizacji świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych w ramach ryczału w okresie styczeń – grudzień 2024 r. wskazują, że ze szpitali, które nie rozliczyły w 2023 r. dodatku wyrównawczego, o którym mowa w ogólnych warunkach umowy, jest 6 szpitali realizujących umowę na obszarze określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi na kwotę 3,4 mln zł; ze szpitali, które w 2024 r. otrzymały dodatek wyrównawczy, o którym mowa w ogólnych warunkach umowy, jest 14 szpitali realizujących umowę na terenie objętym powodzią, a obejmuje to kwotę 19 mln 350 tys. zł.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 września 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej uwzględniało dodanie przepisu epizodycznego, który obowiązywał na terenach powodziowych, zgodnie z którym zaproponowano rozwiązania ułatwiające sposób i tryb wypłaty należności za udzielone świadczenia opieki zdrowotnej oraz rozliczenie świadczeń opieki zdrowotnej pomiędzy świadczeniodawcami a Narodowym Funduszem Zdrowia. Wprowadzone niniejszym rozporządzeniem rozwiązania pozwoliły na utrzymanie płynności finansowej świadczeniodawców w związku z trudnościami związanymi z powodzią. Czyli, jeśli mówimy o tej części kontraktu, która nie była objęta ryczałem, to w okresie od września do listopada mimo braku wykonania tego kontraktu szpitale otrzymywały 1/12 tego kontraktu, z taką adnotacją, że należy to odpracować do końca 2025 r. Czyli tutaj takie rozwiązanie zostało zadedykowane w celu zapewnienia ciągłości świadczeń i płynności finansowej.

Dodatkowo na terenach objętych powodzią NFZ nie stosował obniżenia ryczału na 2024 r. przy niewykonaniu świadczeń, co może się zdarzyć w pozostałej części Polski.

Ponadto w związku z zapisami § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem skutkom powodzi Narodowy Fundusz Zdrowia otrzymał środki z rezerwy celowej z przeznaczeniem na finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych na łączną kwotę 1,5 mln zł. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Dziękuję, panie ministrze, za przedstawioną informację.

Otwieram dyskusję w tym punkcie. Bardzo proszę o zgłaszanie...

Jest pan starosta. Zaczniemy może od pana starosty, jeżeli państwo posłowie pozwolą, rzeczywiście, bo tutaj też ta informacja jest efektem naszego spotkania i bardzo poważnej rozmowy dotyczącej zabezpieczenia szpitalnego. Tak że bardzo proszę, panie starosto, o zabranie głosu.

Starosta nyski Daniel Palimąka:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, po pierwsze, chciałbym bardzo podziękować za to, że Komisja tam na miejscu zobaczyła, w jaki sposób zbieramy się po tym strasznym kataklizmie – zarówno w tej warstwie funkcjonowania bieżącego, ale też z myślą o odbudowie szpitala w nowym miejscu.

Serdecznie też dziękuję za to, że to właśnie tutaj, w Komisji, państwo w tej ustawie powodziowej 2.0 stworzyliście zapis, który umożliwia nam szybsze przygotowanie się planistycznie do tego przedsięwzięcia, jakim jest odbudowa szpitala w nowym miejscu, a mówię tutaj o skróceniu czasu potrzebnego na zmianę planu zagospodarowania przestrzennego.

Natomiast jeśli chodzi o funkcjonowanie obecnego obiektu i obecnej placówki, to jest ona dzisiaj dalece odbiegająca od tego, jakich standardów chcielibyśmy oczekiwać, jakich powinniśmy oczekiwać. Dlatego też mam takie trzy prośby i postulaty.

Po pierwsze, dostaliśmy bardzo krótki czas na to, aby dostosować wszystkie standardy do pełnych zapisów rozporządzeń. Nie mamy możliwości, aby w tak krótkim czasie... Czyli mieliśmy do końca roku 2024 spełnić wymogi NFZ. Obawiamy się, że niespełnienie w 100% tych wymogów może skutkować reperkusjami ze strony NFZ w zakresie finansowania świadczeń. Dlatego też proponujemy, aby oficjalnie te odstępstwa dla placówek

medycznych na terenach popowodziowych były przedłużone do końca 2025 r. My zaplanowaliśmy te remonty tymczasowe, czyli przystosowanie obiektu, do tego, aby mogła być pełna diagnostyka obrazowa, rezonans, tomograf, laboratorium, a także SOR, który jest przede wszystkim podstawową komórką potrzebną do świadczenia opieki zdrowotnej. Do końca 2025 r. wyrobimy się z tym, aby te standardy zachować, natomiast na pewno nie jesteśmy w stanie fizycznie zrobić tego wcześniej, taki ogrom zniszczeń mieliśmy.

Druga rzecz dotyczy rozliczania tej 1/12, o której wspomniał tutaj przed chwilą przedmówca, i też jest prośba o wydłużenie tego. Jeżeli mówimy o odbudowie w sensie mostów, w sensie dostosowania szkół, to mniej więcej dajemy sobie taki czasokres do 2027 r. we wszystkich dokumentach. Ta ustawa powodziowa zresztą mocno zaznacza ten czasokres 2027 r. Bardzo proszę, aby rozliczenie tej 1/12... Nie mówię już o umorzeniu, bo to by był faktycznie precedens, który mógłby otworzyć niepotrzebne furtki, natomiast proszę o prolongowanie tego nie do końca 2025 r., ale do końca 2027 r. – abyśmy w tym czasie mogli te świadczenia rozliczać.

I ostatnia, najważniejsza dla nas rzecz. Wspomniał pan o tych poziomach wypełnienia kontraktów w zeszłym roku. My do sierpnia mieliśmy kontrakt wypełniany na poziomie około 104% i proszę, żeby dla tych placówek, które dotknęła powódź, w ustaleniu poziomu finansowania ryczałtu na 2025 r. przyjąć wykonanie ryczałtu do okresu sprzed powodzi, czyli do 31 sierpnia. Myślę, że to nie jest trudne do przeprowadzenia legislacyjnie, a bardzo, bardzo uczciwe. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję, panie starosto, za takie bardzo konkretne i rzeczowe przedstawienie informacji. Również bardzo dziękuję za to, że zarówno pan starosta, jak i dyrekcja szpitala wykazali naprawdę takie bardzo praktyczne, pragmatyczne podejście w trakcie wizytacji naszej Komisji. Dziękuję za to dobre przyjęcie i przedstawienie naprawdę w kompleksowy, konkretny sposób informacji dotyczących tego, jak państwo walczyli z powodzią i walcycie dzisiaj ze skutkami, ale także tej perspektywy do przodu, która jest niezwykle ważna.

Bardzo proszę, zgłosiła się pani posłanka Iwona Małgorzata Krawczyk. Pani posłanko, bardzo proszę.

Posel Iwona Małgorzata Krawczyk (KO):

Szanowny panie ministrze, panie przewodniczący, szanowni państwo, wypowiedź pana ministra rozpoczęła informacja. Wypowiedź, która dotyczyła rozliczenia ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej, dotyczyła mojego miasta – Kamiennej Góry. Pan, panie ministrze, wypowiedział się, że jedyna jednostka medyczna lecznicza, czyli Dolnośląskie Centrum Rehabilitacji i Ortopedii, z terenów, które były objęte klęską żywiołową z tytułu powodzi... Zanotowano tam nadwykonania, tak? Dobrze zrozumiałam, panie ministrze?

Sekretarz stanu w MZ Wojciech Konieczny:

Nie, pani posłanko – to są najwyższe nadwykonania ze wszystkich. Zanotowano...

Posel Arkadiusz Sikora (Lewica):

W 47 są nadwykonania.

Sekretarz stanu w MZ Wojciech Konieczny:

Tak – w wielu szpitalach.

Posel Iwona Małgorzata Krawczyk (KO):

Aha, OK. To właśnie 47, ale tu są najwyższe, i chciałabym zapytać właśnie o finansowanie tych nadwykonań.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, czy są inne zgłoszenia w tematyce, którą zajmujemy się w tym momencie podczas posiedzenia? Nie widzę.

Zatem ja, panie ministrze, włączając się w kwestię tego, jak wygląda sytuacja w powiecie nyskim, w Nysie, dotycząca zabezpieczenia szpitalnego. Rzeczywiście byliśmy tam jako Komisja, na miejscu. Nie wiem, czy państwo, czy ministerstwo wizytowało ten szpital, ale zniszczenia, które zastaliśmy – pomimo tego, że prace odtworzeniowe w zasadzie już

trwają – i które widzieliśmy na własne oczy, są po prostu potężne. Trudno nie zgodzić się z panem starostą, który mówi, że potrzeba czasu na dostosowanie i odtworzenie substancji szpitala w taki sposób, żeby ona spełniała wszystkie wymagania. Niemniej jednak też, jak zobaczyliśmy w wielu miejscach, cały czas te prace intensywnie trwają, więc to nie jest tak, że są tylko słowa, tylko są konkretne działania. I opinie wynikające z tych działań są rzeczowe i rzeczowo pokazują tę perspektywę, kiedy szpital rzeczywiście może wrócić do pełnej funkcjonalności.

Bardzo chcę podziękować NFZ za to, że nie zablokował ryczałtów w trakcie powodzi. Z jednej strony wydaje się, że to byłoby trudne do przyjęcia, ale jeżeli rzeczywiście była taka decyzja i była rozważana inna, to bardzo dziękuję za to, że została podjęta taka, a nie inna. Nie wyobrażam sobie sytuacji, w której nagle zaprzestajemy finansowania szpitala, który stanowi podstawowe zabezpieczenie szpitalne. Nietrudno sobie wyobrazić, że w tej sytuacji personel medyczny podejmuje jedyną racjonalną decyzję i szuka innego miejsca, bo kto niby miałby pokrywać potężne koszty związane z zatrudnieniem personelu medycznego. Tak że dobra decyzja, bardzo serdecznie za to dziękuję.

Ale też – z uwagi na to, w jakiej sytuacji znaleźliśmy się wszyscy w tych regionach, które zostały poszkodowane w wyniku powodzi – oczekivalibyśmy bardziej elastycznego podejścia niż to, które miało miejsce w pandemii. A przypomnę, że w pandemii nie doszło do katastrofalnego zniszczenia substancji szpitalnej, nie wymagało to nakładów na to, żeby odtworzyć tę substancję, w trakcie pandemii woda nie zniszczyła różnego rodzaju urządzeń medycznych. W związku z tym te sytuacje są różne.

I też, tak jak rozmawialiśmy w trakcie tego posiedzenia – tu pragnę wyrazić opinię tej części Komisji, która była na tej wizytacji – z racji na fakt potężnych zniszczeń rozliczenie tego ryczałtu jednak powinno odbywać się w dłuższym czasie. Tak żeby z jednej strony zapewnić możliwość realizacji usług medycznych – które mieszkańcy powinni otrzymać – ale z drugiej strony też zapewnić, powiedziałbym, odpowiedni balans w zakresie finansów szpitala, bo szpital będzie musiał to pokryć w ramach tej działalności, którą prowadzi. Czyli będzie musiał to pokryć *de facto* z własnych środków, które, przypominam, zostały już przekazane w formie wynagrodzeń, w formie różnego rodzaju umów, które musiały być realizowane, bo gdyby nie to, to ludzie by po prostu poodchodzili.

Doceniając już teraz te działania, które zostały wykonane ze strony i Ministerstwa Zdrowia, i NFZ, panie ministrze, bardzo proszę o życzliwe ustosunkowanie się do tych postulatów, o których tutaj rozmawiamy. Czyli, po pierwsze, tej kwestii dostosowania przez jednostki medyczne do wymogów, po drugie, dłuższego czasu na rozliczenie ryczałtu, a po trzecie, faktycznie właściwego odniesienia do ustalania ryczałtu na rok 2025. Ponieważ, tak jak mówię, to jest zupełnie inna sytuacja niż ta, z którą mieliśmy do czynienia w covidzie, więc też te rozwiązania powinny być dostosowane do tej tragicznej sytuacji, która miała miejsce, która była związana po prostu ze zniszczeniem części szpitala.

Pozwolę sobie teraz oddać głos panu ministrowi. Chyba że ktoś z państwa w tak zwanym międzyczasie chciał jeszcze zabrać głos? Nie widzę.

Panie ministrze, oddaję panu głos. Bardzo proszę o udzielenie odpowiedzi i ustosunkowanie się do poruszonych kwestii.

Sekretarz stanu w MZ Wojciech Konieczny:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Co do uwagi, że jest bardzo krótki czas, aby dostosować standardy do wymogów NFZ – proszę państwa, aby to zmienić, należy zmienić rozporządzenie, więc potrzebujemy po prostu pisma i oficjalnych próśb o to. Dlatego że rozporządzenie obejmuje szpitale znajdujące się na terenie popowodziowym, natomiast nie wszystkie tak samo ucierpiały i w ogromnej większości są w stanie dostosować się w wymaganym terminie. Tak więc myślę, że tutaj musiałoby dojść do zmiany rozporządzenia w jakiś sposób w zakresie wymienionych szpitali czy tych bardziej uszkodzonych. To jest kwestia do przeprowadzenia, aczkolwiek prosimy w takim razie o oficjalne pismo w tej sprawie wskazujące i w odpowiedni sposób motywujące ten problem, żebyśmy mogli w odpowiedzialny sposób przeprowadzić taką zmianę.

Rozliczenie 1/12 – postulat, żeby do końca 2027 r. Możemy się do tego ustosunkować po ostatecznym rozliczeniu, czyli po 15 lutego. Myślę, że 2027 r. może być odległy, aczkolwiek

przedłużenie do końca 2026 r. mogłoby być może wchodzić w grę – zależy, co wyjdzie z tych rozliczeń. Myślę, że NFZ musi przeanalizować tę sytuację.

Ustalenie poziomu ryczałtu w sposób nieco taki, jak to było w covidzie – żeby ustosunkować się do tego wykonania przed covidem – jest to również do rozważenia po 15 lutego, kiedy będziemy wiedzieli, w jaki sposób ryczałt został wykonany. Mamy te analizy, które przedstawiłem, ile szpitali w tej chwili jest na poziomie poniżej 100% – jest to 15 podmiotów. Tak więc tutaj być może również możemy przystąpić do pewnych analiz po 15 lutego, z tym że też trzeba to rozpatrywać w kategoriach jednak różnicowania tych szpitali w zależności od tego, jak duże były zniszczenia, które uniemożliwiały wykonywanie świadczeń.

Co do tego, jak będą finansowane nadwykonania, które zostały wykonane w ryczałcie, to tutaj przepisy się nie zmieniają – ryczałt jest ryczałtem, czyli nie zakłada nadwykonań jako takich, natomiast po przeanalizowaniu wykonania ryczałtu za poprzedni rok jest on wyliczany na rok następny. Tak więc jest to duża szansa, że szpitale, które mają ten ryczałt nadwykonany w ubiegłym roku, będą miały wyliczany ryczałt w tym roku na wyższe stawki. Tak że taki będzie tego efekt, taka jest filozofia ryczałtu.

Co do sytuacji tych szpitali i potrzeb inwestycyjnych – mogę powiedzieć, że oczywiście przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia są świadomi tych potrzeb. Minister Marek Kos w trakcie powodzi, jako odpowiedzialny za tę część bezpieczeństwa w Ministerstwie Zdrowia, był na tych terenach, wizytował i składał odpowiednie raporty. Wiemy, że możemy mieć do dyspozycji około 500 mln zł z Funduszu Medycznego... Do 500 mln zł – na inwestycje, na remonty, na to, co będzie potrzebne. Ale dodatkowo na POZ jest przeznaczona kwota 26 mln zł i myślę, że w tych obszarach – oczywiście po odpowiednim procedowaniu – takie kwoty będą dostępne dla tych wszystkich szpitali i jednostek ochrony zdrowia, które ucierpiały na tym terenie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Bardzo serdecznie dziękuję, panie ministrze, za udzielone odpowiedzi.

Czy ze strony państwa – posłów bądź przedstawicieli samorządu – jest jeszcze chęć zabrania głosu na tym etapie? Nie widzę tej chęci.

W związku z tym zachęcam do praktycznego ustosunkowania się do słów pana ministra i wystąpienia o te zmiany w prawie.

Panu ministrowi dziękuję serdecznie za takie, powiedziałbym, otwarte podejście do tych poważnych problemów.

Pani minister Magdalena Roguska. Tak, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w KPRM Magdalena Roguska:

Panie przewodniczący, przepraszam, chciałabym już tak poza tym punktem, ale zanim pan przewodniczący zakończy. W tym punkcie, o którym mówiłam, podałam państwu informację o spotkaniu ze stroną czeską w najbliższy poniedziałek, ale właśnie dostałam SMS z urzędu wojewódzkiego, że strona czeska przenosi termin spotkania z poniedziałku na piątek, 14 lutego, na godzinę 11.00, więc chciałabym, żebyście państwo od razu mieli taką informację. Pewnie będziecie informować w swoich regionach mieszkańców o postępach w tej sprawie, więc chciałabym przekazać tę informację, że niestety, ten termin jest przełożony na 14 lutego, w związku z tym też informacje dostaniecie państwo w kolejnym tygodniu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mirosław Suchoń (Polska2050-TD):

Oczywiście. Bardzo dziękuję pani minister za przekazaną informację.

Szanowni państwo, dziękuję wszystkim państwu za obecność na posiedzeniu Komisji, przedstawicielom resortów za przedstawione informacje.

Zamykam dyskusję. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji.

Zamykam posiedzenie.

Informuję, że protokół z załączonym pełnym zapisem przebiegu posiedzenia będzie wyłożony do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Życzę państwu dobrego popołudnia.